

Тоат ва бало-синовларга сабр қилиш ҳақидаги оятлар | Тазкия дарслари (276- дарс)

19:00 / 07.04.2024 2982

Аллоҳ таоло шундай марҳамат қилади:

الْحٰشِيَيْنَ عَلٰى الْاَلْكَبِيْرَةِ وَاِنَّهَا وَالصَّلٰوةَ بِالصَّبْرِ وَاسْتَعِيْنُوْا ﴿٤٥﴾

«Сабр ва намоз ила ёрдам сўранг. Ва албатта, у чин дилдан қўрқувчилардан бошқаларга жуда катта ишдир» (Бақара сураси, 45-оят).

Биз «ёрдам сўранг» деб таржима қилган ибора араб тилида «истаъийну» деб келган. Бу сўзнинг маъноси бир ишга уриниб туриб, яна қўшимча ёрдам сўрашни англатади.

Демак, мусулмон киши ҳар бир ишга астойдил уринади ва шу билан бирга, Аллоҳ таолодан ёрдам сўрайди. Сабр, кўпчилик хаёл қилганидек, салбий маънодаги тушунча эмас. Яъни, нима бўлса ҳам сабр қиляпман, деб ҳаракатсиз туриш сабр эмас. Аксинча, сабр – Аллоҳ таолонинг айтганини бажариш жараёнида дуч келадиган машаққатларни енгишдан иборатдир.

Энг бош сабр ҳавойи нафсни, роҳат-фароғатни, мансабни тарк қилиб, Аллоҳ таолонинг айтганига юришга чидамдир.

Намоз эса бандани Аллоҳ таолога боғлаб турувчи нарса бўлиб, инсон намоз орқали қувват, матонат, чидам ва бардошга эришади. Расулulloҳ алайҳиссалом қачон бошларига қийин иш тушса, намоз ўқишга шошилар эдилар.

Аллоҳ таоло Оли Имрон сурасида бундай марҳамат қилади...

Аллоҳ таоло мўмин бандаларига буюради:

﴿الَّذِينَ وَاللَّيْلَى وَالْعَنَقِبَةَ وَرَزَقَكَ نَحْنُ رِزْقًا نَسْتَلُكَ لَا عَلَيْهَا وَاصْطَبِرْ بِالصَّلَاةِ هَلَاكَ وَأْمُرْ

«Аҳлингни намозга амр эт ва ўзинг унга сабр қил. Сендан ризқ сўрамасмиз. Биз сенга ризқ берамиз. Оқибат тақвоникидир» (Тоҳа сураси, 132-оят).

Мусулмоннинг бурчи аҳлини, оиласини мусулмон қилишдир. Бу ишда намоз муҳим ўрин тутди. Шунинг учун аҳлингни, оила аъзоларингни намоз ўқишга буюр. Ўзинг ҳам сабр ила намозда бардавом бўл ва аҳлингни намозга ундашда давом эт.

Бало-синовларга сабр қилиш ҳақидаги оятлардан:

Аллоҳ таоло Муҳаммад сурасида бундай деб марҳамат қилади...

Сабр ҳақида Аллоҳ таоло қуйидаги ояти каримада шундай деб марҳамат қилади:

﴿الْأُمُورِ عَزَمَ مِنْ ذَلِكَ إِنْ أَصَابَكَ مَا عَلَى وَأَصْبِرْ الْمُنْكَرَ عَنِّ وَأَنْتَ بِالْمَعْرُوفِ وَأْمُرْ الصَّلَاةَ أَقْرَبَ بِنْتِي

«Эй ўғилчам, намозни тўкис адо эт, маъруфга буюр, мункардан қайтар ва ўзингга етган мусибатга сабр қил. Албатта, булар азиматли ишлардандир» (Луқмон сураси, 17-оят).

Мўмин-муслмон одам гоҳида қаршиликка учрайди. Одамлардан унга турли озорлар етади. Шундай ҳол рўй берса,

«...ўзингга етган мусибатга сабр қил».

Сабр қилмасанг, иш битмайди.

Мўмин бандага амр қилинган ишлар азму қарор билан адо этилиши лозим бўлган аҳамиятли ишлардир. Шунинг учун ҳам уларни адо этишда сабр керак бўлади.

Аллоҳ таоло сабр билан тақвони бирга зикр қилади ва сабрнинг ажри улур эканини алоҳида таъкидлайди:

حَسَابٍ يَغْفِرُ لَهُمْ الصَّالِحُونَ يَوْمَئِذٍ إِنَّمَا وَسِعَتُهُ اللَّهُ وَأَرْضُ حَسَنَةِ الدُّنْيَا هَذِهِ فِي أَحْسَنُ لِلَّذِينَ رَبَّكُمْ أَنْفَعُوا أَمْثَلُ الَّذِينَ يَلْعَبُونَ قُلْ

«(Менинг номимдан) айт: **«Эй иймон келтирган бандаларим, Роббингизга тақво қилинг. Бу дунёда яхшилик қилганларга яхшилик бордир. Аллоҳнинг ери кенгдир. Албатта, сабр қилувчиларга ажрлари ҳисобсиз, тўлиқ берилур»** (Зумар сураси, 10-оят).

Баъзи уламоларимиз бу оятни «Сабр қилувчиларга ажрлари берилаётганда ҳисоблаб ўтирмасдан, улгуржи бериб юборилади», деб таъвил қилганлар.

«Руҳий тарбия» китобининг 2-жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 14 апрелдаги 03-07/2439-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.